

NM
avisa
2010

KOVS Saggrenda

NM

SKOGBRUK

Kongsberg • 26 - 29.04 2010

NM i skogbruksferdigheter Kongsberg vgs. Saggrenda

I ♥ SKOG

KOVS - Saggrenda Naturbruk
www.velgskog.no

Vi ønsker alle deltagerne fra 11 forskjellige naturbruksskoler landet over velkommen til Kongsberg og det 6. NM i skogbruksferdigheter.

Kongsberg kommune har nesten 25.000 innbyggere som er stolte av at arrangementet er lagt til Kongsberg videregående avdeling Saggrenda. Kommunen består av frodige landbruksområder og store skogområder på begge sider av Numedalslågen.

Skolen har satsset på å utvikle skogbruksfaget og inspirert elever og lærere til å være stolte av dette tradisjonsrike yrket som gjennom historien har vært en av grunnpilarene i utviklingen av vår kommune sammen med sølverket. Skogbruksutdanning har tradisjoner her på Kongsberg. Allerede i 1876 start den første skogbruksundervisning opp. Vi ønsker gjestene og våre egnedeltagere lykke til i konkurransene og håper at dere vil trives under oppholdet i vår kommune.

Vidar Lande
Ordfører i Kongsberg Kommune

Velkommen til Norgesmesterskapet i skogbruksferdigheter på Kongsberg.

Det er en stor glede for Kongsberg videregående skole å invitere til Norgesmesterskapet i skogbruksferdigheter på Kongsberg. Her møtes de beste elevene fra naturbruksskoler i hele sør Norge for å kåre det beste skolelaget i tradisjonelle ferdigheter i skogbruk.

Arrangementet er ikke bare et mesterskap. Det er også et møtested for ungdom som har felles interesser i skog og natur. Og vi håper det vil være med på å skape varige bånd mellom elever og fagfolk som møtes i løpet av arrangementet.

Arrangementet er et stort løft for vår Byggfag- og naturbruksseksjon i Saggrenda og for de andre seksjonene ved skolen som har bidratt til realisering av prosjektet. Både lærere og elever har stått på for at arrangementet skal bli som godt som mulig, for konkurrenter og for tilskuere. Men vi hadde ikke greid dette alene, og vi er derfor glade og takknemlige for all velvilje og støtte vi har fått. Vi har fått både faglig hjelp og økonomisk støtte både fra vår eier, Buskerud fylkeskommune, fra Fylkesmannen i Buskerud og fra skogbrukets organisasjoner på alle plan. Uten denne støtten hadde ikke mesterskapet blitt noe av.

Jeg ønsker med dette alle deltagere og ledere velkommen og lykke til i konkurransene.

Måtte det beste laget vinne! Og så ønsker jeg alle fagfolk og representanter for skogsnæringa velkommentil

Kongsberg by og til undervisningsstedet Saggrenda for å se og oppleve et spennende og interessant arrangement.

Kirsten Bockman
Rektor

Kongsberg videregående skole

Godt skogbruk er viktig for klima

Klimaendringene er en av vår tids største utfordringer. Skog i vekst binder CO2 og derfor er aktivt skogbruk et positivt bidrag til å løse miljøutfordringene. I dag binder norske skoger halvparten av de menneskeskapte klimagassutslippene her i landet. At skog også er en viktig energi-kilde tilsier at godt skogbruk både er en bærekraftig og fremtidsrettet næring.

Skogbruk bærer muligheten i seg til å bli en av "miljøvinnerne" i det fremtidige Norge. For fullt ut å kunne utnytte denne muligheten har vi behov for økt kompetanse i alle ledd i verdikjeden fra "stubbe til industri". Følgelig må vi sørge for å rekruttere ungdom til videregående og høyere utdanning innen skogbruksfaget. Videre må vi inspirere/stimulere mange nok til å satse på næringen.

Hvis vi ikke setter ambisiøse mål for en så opplagt "miljøvinner", hva skulle da tenne vårt engasjement?

Buskerud fylke er et av landets største skogfylker både når det gjelder areal, aktivitet og investering.

Det er stor verdiskaping i primærskogbruken så vel som i skogindustrien i fylket vårt. Derfor er det ekstra inspirerende at NM i Skogbruksferdigheter er lagt til Buskerud i år.

Arrangementet, med alt en slik samling medfører av tilstøtende aktiviteter, er en god anledning til å øke interessen for utdanning og yrkeskarriere innen skogbruk blant dagens ungdommer. Vi får gripe anledningen nå når vi har den! Vi håper arrangementet vil bidra til at flere ungdommer velger å utdanne seg innen skogbruk.

Fylkesmannen støtter arrangementet på Kongsberg i perioden 26 – 29. april 2010. Det gjør vi fordi fylkesmannen har et medansvar for å bidra til en bærekraftig forvaltning av skogen i fylket vårt.

Jeg ønsker deltakere og arrangører lykke til med arrangementet!

v/fylkesmann
Kirsti Kalle Grøndahl, Buskerud

Takk!

NM arrangementet hadde ikke vært mulig uten alle de samarbeidspartnere som har stilt opp for å få gjennomført mesterskapet. Bedrifter, organisasjoner, institusjoner og enkeltpersoner har bidratt med økonomiske midler, praktisk hjelp og støtte underveis.

Vi ønsker å arrangere et NM som skaper mest mulig ringvirkninger for skolen på sikt. Dette hadde vi ikke greid å gjennomføre alene. En stor takk til dere alle!

Styringsgruppe for NM 2010

Har bestått av:

Stig Olav Sorte Viken Skog BA,

Helge Nordby FMLA,

Jon Erik Solberg, Stihl Norge,

Terje Gislesen, KOVS,

Arnfinn Aaasen KOVS,

Håvard Sagvolden, KOVS

Prosjektleder: Halvor G. Garås

Arbeidsgruppe:

Skogsirkus for ungdomsskolene:

Hege Melby, Skogselskapet i Buskerud;

Marte Syrdahl Grette 4H Buskerud.

Velgskog: Knut Arne Gjems m.f.

NM avisa er utgitt av:

Kongsberg VGS, Saggrenda

3614 Kongsberg. Tlf. 32 86 51 00

Ansvarlig redaktør: Kirsten Bockman

kirsten.bockman@skole.bfk.no

Redaktør for NM avisa: Halvor G. Garås

Halvor.garas@skole.bfk.no

Skribenter: Øyvind Stranna Larsen, Knut

Arne Gjems, Hege Melby, Helge Nordby,

Halvor G. Garås

Bildekollasj, forside illustrerer noen av

fordypningene på Saggrenda

Skog-, anleggsgartner- og byggfag

Fotos: Buskerud fylkeskommune, Therese

Anette Fossan, Øyvind Stranna Larsen,

Halvor G. Garås, Per-Ivar Lie, Fylkes-

mannen i Buskerud, Kongsberg vgs,

Sabina, Kjell Kaasa

Layout: Oktan.no

Trykk:

Opplag 12.000 eks.

Distribueres i Laagendalsposten:

26. april 2010

KOVS Saggrenda

NM

SKOGBRUK

Kongsberg • 26 - 29.04 2010

PUBLIKUMSDAGEN

Program 28. april

Sted: Torget ved Kongsberg kino

• Kl 09.30: Åpning av årets NM v/Ordfører Vidar Lande, Kongsberg.

Hilsen fra Rektor Kirsten Bockman, Kovs og Helge Evju, Styreleder Norges Skogeierforbund.

• Kl 10.00 Motorsagkonkurransen starter.

• Kl 12.30: "Saggrenda elever utfordrer idrettskjendiser med motorsag." Bl. annet Olav Tufte og Børre Næss.

• Ca Kl 14.00: Kvistefinale.

Følgende aktiviteter pågår utover dagen:

• Prøv skolens hogstmaskinsimulator.

• Mimre - og skrånehjørne: Bålpluss med ekte skogskaffe. Mimrehjørnet" bemannes av pensjonister fra "Skauskolen" i Saggrenda.

• Utstilling av div. skogsmaskiner og utstyr.

• Skogsirkus.

• Skogselskapet Buskerud og 4H Buskerud med flere arrangerer aktiviteter for inviterte elever fra ungdomsskoler i distriktet.

Gratis adgang! Les mer på hjemmesiden:

skogskolen-saggrenda.info/nm2010

Møt opp og se "Saggrenda LOGGERS" konkurrere om NM tittelen.

EUROPEA

NM i skogbruksferdigheter arrangeres i regi av EUROPEA. Det er en organisasjon som arbeider for å knytte nettverk mellom landbruksskoler i Europa. Årets NM er det sjette i rekken. Norge er assosiert medlem i EUROPEA. (www.europea.org)

Vinnerlaget fra NM på Kongsberg skal representere Norge under årets EM som arrangeres i Luxembourg siste uka i mai.

EM 2010: <http://ecfs-2010.mysite.lu>

Årets NM.

Konkurransen går over 3 dager. De to første dagene er det motorsagkonkurransen. Her er det 5 øvelser: Sverdsnuing, presisjonskapping, over – og underkapp, felling – og kvisteøvelse.

Felleøvelsen skal gjennomføres i Saggrenda den 27. april. De andre motorsagøvelsene foregår i Kongsberg sentrum ved kinoen.

Dag 3 er det en kunnskapsløype der lagene konkurrerer i skogkunnskap. Her er det spørsmål om arter og biologisk mangfold, vurdering av skog og førstehjelp. Motorsagøvelsene og skogkunnskap teller like mye i sammendraget.

Program se vedlegg.

Saggrenda stiller med to lag.

Følgende har deltatt i uttaket:

Knut Sigurd Brekke, Nore og Uvdal.

Gina Husdal, Sokna.

Therese Anette Fossan, Flesberg.

Lars Martin Gabrielsen, Halden.

Eivind Endrestøl, Geilo.

Nikolay Kjosar, Darbu.

Lars Harald Frågodt, Flesberg.

Sigurd Backe, Modum.

Ole Martin Enberget, Kongsberg.

Per Olav Grøtterud, Kongsberg

Marita Nyland Jørgensen, Vestfossen

15 lag

Lag fra 11 skoler er påmeldt til NM i skogbruksferdigheter. Vel 100 deltakere fra naturbruksskoler i Sør-Norge er samlet på Saggrenda disse dagene. I tillegg kommer rundt tjue dommere til motorsagtevelingen for å hjelpe til under arrangementet.

Samtidig deltar 40 lærere, skogfolk og andre på Workshopen som går på rekruttering til skogbruken i Norge.

I tillegg er alle 9. klassinger i Kongsberg-Numedal invitert til et eget opplegg i forbindelse med NM.

Maskinutstilling

Disse deltar på skog – og maskinutstillingen:

John Deere Forestry AS,

Komatsu Forest, Ponsse AS,

Det Norske Skogselskap,

Husquarna, Jonsered, Stihl,

Gjensidige Forsikring

Tett på elevene

Vi har stilt Saggrenda elevene følgende spørsmål:

- Hva er grunnen til at du begynte på Saggrenda?
- Hva skal du bruke utdannelsen din til?
- Hva er ditt beste minne fra tiden på Saggrenda?

Gina Husdal, Ringerike

- Fordi jeg var interessert i å kjøre skogsmaskin, og lære mer om skogen. Da var Saggrenda nærmeste skole, og etter at jeg hadde vært på hospitering, var det ingen tvil.

- Forhåpentligvis få kjørt maskin i mange år framover, og enten ved å ta ett maskinkurs i Sverige ett halvt år etter skoleslutt, eller begynne rett i læretida.

- Jeg tror nok ikke at jeg glemmer Saggrenda tida noen gang.

Jonas D. Aannestad, Kongsberg

- Jeg har alltid vært interessert i å få brukt kroppen min litt. Jeg hadde aldri klart å sitte inne på et kontor hele dagen. Derfor passet Saggrenda for meg.

- Skal bli anleggsgartner. Det er et veldig allsidig yrke.

- Det må være på alle turene vi har vært med på.

Knut Sigurd Brekke, Nore og Uvdal

- Det var fordi det var skogbruk der, og at jeg hadde hørt mye bra om skolen av tidligere elever.

- Jeg skal ha fagbrev som skogsarbeider.

- Det er mange, men en av dem må vel være da vi deltok i NM i skogbruk på Tomb, og da vi var i Ljusdal på jakt i ei uke.

KOVS - Saggrenda Naturbruk
www.velgskog.no

Verdensnyhet!

STIHL X-FIT - en helt ny generasjon ergonomiske arbeidsklær designet for maksimal komfort og sikkerhet. Dette er yttligere et bevis på vår satsing på innovasjon, ergonomi og sikkerhet. High viz og reflekser, 5 lags beskyttelsesinnlegg med stretch, ytterbehandlet med 3XDRIY® og seler som standard er noen av overskriftene for den nye serien.

Besøk våre spesialister i den Serviserende Faghandelen Der får du råd og tips om hvilken maskin og sikkerhetsutstyr som er best for akkurat deg. Velkommen. Les mer på www.stihl.no

Aspen alkylatbensin - for menneske, maskin og miljø

99% Færre giftige stoffer sammenlignet med vanlig bensin

Skogbruks- utdanning

på Kongsberg helt fra 1876

Den videregående skogbruksutdanningen i Kongsberg, som nå skjer ved Kongsberg videregående skole, studiested Saggrenda har svært lange tradisjoner i kommunen. For Norges første skogskole ble faktisk etablert i Kongsberg av allerede i 1876. Denne skogbruksutdanningen var beregnet på elever som skulle drive egne skogeiendommer og elever som ønsket å utdanne seg til funksjonærer innen skogbruket. Og når forfedrene våre planla en skogskole, så var praksis en vesentlig del av utdanningen. En viktig årsak til at skolen ble lagt til Kongsberg var nettopp de store statlige skogene i kommunen der det var enkelt å få tilgang på øvingsarealer. Avgjørende for etablering her var også det forstmiljøet som fulgte med sølvverkstiden, i sin tid tyske gruve- og ofte forstmenn.

I dag er ett viktig mål for videregående skoler å etablere nært samarbeid mellom utdanning og næringsliv. Nettopp for å sikre at utdanningen er mest mulig oppdatert i forhold til næringslivets utvikling, og at elevene derved får en lettest mulig overgang fra skole til yrkesliv. Dette viktige pedagogiske prinsippet var også våre forfedre opptatt av. For det varte ikke lenge før skogskolen i Kongsberg fikk forvaltningsansvar for en rekke statlige skogeiendommer, bl a skoger eid av Opplysningsvesenets Fond, såkalt "kirkegods" både i Buskerud og Vestfold. Denne modellen, der skogskoler både fungerte som skogforvaltning og elevene utførte arbeider i skogen, dannet grunnlaget for en meget praktisk og virkelighetsnær undervisning både i Kongsberg og på andre skog-skoler rundt om i landet.

I 1965 ble Statens Yrkeskole for skogbruk etablert i Saggrenda. En av hovedårsakene til opprettelsen var økt fokus på skogsarbeidernes sikkerhet, samt vektlegging av riktig arbeidsteknikk. Buskerud fylke sto for utbygging og drift, men skolen dekket også nabofylkene og skulle være skogskole for hele Norge. Kongsberg hadde nå to skogskoler, både i Saggrenda, og på Tislegård nær sentrum. I 1967 ble skogteknikkutdanningen på Tislegård nedlagt. I stedet ble det første studieåret av skogbruksutdanningen ved daværende Norges Landbrukskole - NLH lagt til Tislegård. Studentene ved NLH hadde også praktisk undervisning på Saggrenda pga yrkeskolens gode tilgang på traktorer og andre maskiner for skogsdrift. I 1999 valgte NLH å legge ned forkurset på Tislegård. Det første studieåret ble sentralisert til NLH som nå heter Universitetet for Miljø og Biovitenskap. Nå var "Skauskolen i Saggrenda" alene om å bringe den lange utdanningstradisjonen innen skogbruk videre i kommunen.

I 1996 var yrkeskolens tid som selvstendig skogskole over. Da ble virksomheten lagt inn under Tinius Olsens skole og fikk navnet Tinius Olsens skole avdeling Saggrenda. Naturbruk/skogbruk ble da en egen seksjon under Tinius etter sammenslåingen. Saggrenda fikk også etter hvert overført Tinius sin seksjon innen bygg- og anleggsvirksomhet.

De 5 øvrige statlige skogskoler og gartnerskoler rundt om i landet var da allerede overført til sine hjemfylker i 1994. I 2007 skjedde en ny endring av skolestrukturen som også berørte avdeling Saggrenda. Da ble alle de 3 videregående skolene i Kongsberg slått sammen til en skole med til sammen 1200 elever. Seksjon Naturbruk/skogbruk og seksjon Bygg- og anleggsvirksomhet ble nå slått sammen til en felles seksjon på Saggrenda. I dag heter skolen i Saggrenda "Kongsberg Videregående skole, studiested Saggrenda". Her får elever utdanning innen naturbruk/skogbruk og bygg- og anleggsvirksomhet. Som vi ser har skolen i Saggrenda skiftet navn flere ganger opp gjennom årene. Og mange i Kongsberg har nok verken hatt like lett for, eller vært like villig til å følge med på de mange og raske navneendringene. For kongsbergfolk setter pris både på tradisjoner og ikke minst kontinuitet ved bruk både av stedsnavn og skolenavn. For folk flest i Kongsberg vil nok derfor skolen i Saggrenda fortsatt bli nevnt under det gamle kjente, og ikke minst kjære navnet "Skauskolen i Saggrenda"

Bjørn Christian Andersen, Kongsberg

- Grunnen var at jeg ville ha mer praksis på skolen.

- Jeg skal bli anleggsgartner.

- Det har blitt noen, men Estland er det jeg tenker først på.

Bård Hestem, Røyken

- Jakt / friluftsliv

- Studere videre

- En av dagene i Ljusdal. God sittestilling inntil et tre, rifla innenfor rekkevidde, solen gikk langsomt ned over de svenske skoger, en tiur fløy over hodet på meg... det var livet.

Eivind Endrestøl, Geilo

- En skole som er kjent for sitt gode rykte som skogskole er; Saggrenda

- Det vil tiden vise, mulighetene er mange enten som fagarbeider i skogen eller å studere videre. Med Saggrenda bakgrunn, så har man et godt grunnlag.

- Vår tur Vg2 skogbruk til Tihemetsa, skogskolen i Estland, men også befaringen på Sandefjordskysten.

Terese Anette Fossan, Flesberg

- Etter hospitering på Saggrenda i 10. klasse var det naturbruk jeg ville søke.

- Kommer til å ha stor nytte av de to årene her på Saggrenda siden jeg har odel på gård.

- Hele skoleåret på Saggrenda er et minne i seg selv.

Sten Vidar Bergan, Sigdal

- Ved å velge Saggrenda fikk jeg mulighet til å få en mer variert hverdag i forhold til allmennfag.

- Utdannelsen jeg har med meg fra Saggrenda skal jeg bruke til å bli anleggsgartner i første omgang.

- Klassa og miljøet på Saggrenda.

KOVS - Saggrenda Naturbruk
www.velgskog.no

Tett på elevene

... fortsellelse

Sigurd Backe, Modum

– Det er fordi jeg har lyst og interesse i og av skogbruk, og valget var da ikke så vanskelig.

– Vil bruke denne utdannelsen til å drive skogen hjemme på gården kombinert med å jobbe i skogen.

– Alt sammen. Vi får lov til å drive med det vi liker hele tiden. Både utplassering og arbeid her på skolen.

Kristian Karlsen, Rollag

– Jeg hadde lyst til å bli anleggsgartner

– Få et fagbrev, så jobbe videre og studere litt ved siden av. Til slutt vil jeg prøve å få et mesterbrev.

– Estland som vi nettopp kom hjem fra, det var en veldig interessant og morsom tur som var veldig lærerik.

Jørgen E. Helgestad, Kongsberg

– Interessert i praktisk arbeid

– Fortsetter med IKT utdannelse

– Kjøring med traktor og lassebærer

Thor E. Bakkerud, Øvre Eiker

– Skolen passet til meg. Jeg hadde hørt mye om skolen fra før også.

– Først fagbrev i anleggsgartnerfaget. Planlegger å ta Vg3 påbygg etter læretida.

– Det vet jeg ikke, siden det har skjedd så mye bra på de 2 årene jeg har gått der.

Lars Harald Frågodt, Flesberg

– Etter ti år på grunnskolen, var jeg rett og slett lei av å sitte inne. Jeg ville vekk fra klamme klasserom, og ut i friluft!

– Jeg har tenkt å bli anleggs-gartner, kombinert med manuelle oppgaver i skogen. Dessuten har jeg tenkt på arboristutdanning.

– Bli-kjent-turen i fjor høst.

Foto: Halvor Garås

MANGE VALGMULIGHETER

Eivind Endrestøl, Gina Husdal, Therese Fossan og Sten Vidar Bergan er alle elever på Kongsberg videregående skole, avdeling Saggrenda. Deres felles mål er jakten på en nyttig videregående utdanning. Men det er vel nesten den eneste fellesnevneren for de fire ungdommene som villig snakker ut om Kongsberg videregående tilbud på Saggrenda.

Av Halvor Garås

De fire elevene virker trygge på seg selv og hva de vil med sin utdanning fra Kongsberg videregående skole. På direkte spørsmål er de ikke snau. De slår bare rett og slett fast: – Her i Saggrenda er det bra! Dette er ikke noen stor skole der vi drukner i mengden. Dette er heller ikke noen vanlig «allmennskole».

SKOLETILBUDET

Skolen har internat som har kapasitet til 50 elever. Gina, Eivind og Therese bor på skolens internat. Ute på gårdsplassen og i garasjene står det DIGRE maskiner til alle mulige bruksområder i skogen. Det er lett å bli imponert av dette. Men kjører jentene de store maskinene?
– Jaaa!!! Det gjør både gutter og jenter, svarer Gina ivrig.
Overvekten av gutter er det imidlertid på linjer med store maskiner. Det går greit sier Gina og Therese.
– Guttene på skog er greie. De lar oss slippe til på maskinene, og det liker vi, svarer jentene.
Skolen tilbyr yrkesutdanning innen skog – og anleggsgartner.
Uansett hvilken fordypning en velger kan man ta studiekompetanse etter VG2

SAMARBEIDE MED NÆRINGS-LIVET

Begge studieretningene betyr et «tett-på» møte med naturen og praksis ute i næringslivet. På VG1 har vi bygd uteområder for barnehager, i tillegg til å gjøre vanlig skogsarbeid, forteller Therese. Hun vet at Saggrenda er det rette for henne blant annet etter at hun hospiterte ved skolen i 10. klasse. I tillegg er hun odelsjente til en gård og bakgrunnen fra Saggrenda er god å ha med seg når hun skal overta en gang i framtiden.

INTERNASJONALT SAMARBEIDE

Så må vi også nevne samarbeidet Saggrenda har med Naturbruksgymnasiet i Ljusdal, Sverige, sier Eivind i Sverige jaktet vi elg og elevene fra Ljusdal og de var med oss på Blefjell og villreinjakt. Nyting og god opplæring for oss som forvalte og høste i naturen.
I mars var vi som går VG2 ei uke i Estland, forteller Sten Vidar. Nærmere bestemt på Tihemesta skogskole i Pärnu fylke hvor Saggrenda Skog siden 1997 har hatt et meget vellykket og fruktbart utvekslings-samarbeid med skolen i Estland. Dette har vært som ledd i at Pärnu fylke er vennskapsfylke til Buskerud fylke. Elevene fra Tihemesta var hos oss i januar og det var hyggelig å møte dem igjen, forteller Sten Vidar

HØGSKOLE: Eivind er den som satser på Høgskole eller universitet utdannelse. Studiekompetanse er hans mål. Høgskolen i Hedmark på Evenstad og senere kanskje Universitetet for miljø- og biovitenskap på Ås i Akershus.

SKOGSOPERATØR: Gina Husdal skal bli skogsmaskinfører. Hun går andre året og vil ha fagbrevsom skogsoperatør. Til høsten skal hun i 2-års lære hos skogsentreprenør, – Jeg har som mål å få fagbrev. Og jeg blir i skogen, avslutter Gina.

ANLEGGSGARTNER: For Sten Vidar Bergan, Sigdal var valget klart. VG2 anleggsgartner tilbudet på Saggrenda fristet.

– Jeg trives med å være ute i friluft. Derfor vil jeg bli anleggsgartner.

FØRST ELEV

– deretter ansatt i 34 år på "Skauskolen i Saggrenda"

–Det har vært mange fine år på Skauskolen. Ikke minst matpausene rundt bålet med elevene gjorde at vi lærere fikk særdeles god kontakt med elevene. Og i tillegg har det jo blitt noen "historier" opp gjennom årene da. Det sier Ole Østby fra Bevergrenda. Til nå er han den læreren som har hatt lengst fartstid i Saggrenda.

Tekst og foto: Øyvind Stranna Larsen

– Elever har alltid satt stor pris på å få læreren til å gå "på limpinnen". Og det skjer selvfølgelig av og til. Jeg har jo sjøl vært elev, og frydet meg alltid hvis vi klarte å narre læreren.

I 1966 gikk Ole på forkurset på Tislegård til skogbruksstudiet ved NLH. En del av den driftstekniske utdanningen ble lagt til daværende Statens skogskole Sønsterud i Hedmark. Og det var her elevene klarte det helt store overfor en lærer. Seinhøstes hadde nemlig en gruppe elever med lærer klart å kjøre traktoren skikkelig ned i ei blautmyr langt inne i hedmarkskogene. De hadde bare med en traktor, så nå var gode råd dyre. For dette var lenge før både sikringsradioens og mobiltelefonens tid. Læreren fant ut at han måtte ta minibussen og kjøre tilbake til skolen for å hente en annen traktor. Elevene fikk streng beskjed om ikke å røre traktoren i myra, og ta pause fra arbeidet mens han var borte. Deretter dro læreren av gårde. Men like etter kom en nabo forbi, med traktor. Han hadde vinsj og dro opp skogskoletraktoren fra myra uten problemer. Så fikk en av elevene ideen. Skogskoletraktoren ble gjemt vekk i skogen et stykke unna myra. Eksosrøret demonterte de, og presset det nesten helt ned i myra der traktoren hadde stått. Nå var det bare å vente. Da læreren kom tilbake, fikk han raskt øye på eksosrøret, og antok umiddelbart at elevene hadde kjørt traktoren fullstendig ned i blautmyra. I følge sikre kilder medførte dette et lydnivå fra læreren som var temmelig høgt på decibelskalaen. Helt til en av elevene gikk fram til eksosrøret, og dro det rett opp av myra.

Men Ole var også innom Saggrenda under forkurset. I 3 måneder etter jul i 1967 bodde han på internatet og fikk driftsteknisk praksisundervisning.

–Hjemstedet mitt var i Bevergrenda, men det ble nødvendig å bo på internatet. Samtlige på forkurset bodde på internatet, og det er klart at dette skapte et svært tett og fint klasse-miljø.

Ole forteller at de kjørte landbrukstraktorer med kun bakhjulsdrift. På noen traktorer hadde de også belter. Fastkjøring var ikke noe ukjent fenomen. Og uten kommunikasjonsmuligheter ved fastkjøring ble de av og til sittende lenge bom fast langs den ca 2 km lange basvegen ned til velta og vente til neste traktor kom forbi. Øvingspartiet var også utrustet med en mindre traktor som av og til gikk i skytteltrafikk for å dra opp traktorer som var fastkjørt.

– Det var lange dager i skogen. Vi dro ut rundt kl 8 og var ikke tilbake på skolen før rundt halv fem. Da var det blitt temmelig mørkt midtvinters. Arbeidsdagen delte skolen inn med to spisepauser, og disse ble alltid tatt rundt bålet. Vernebukse og vernestøvler var ikke utviklet enda, og det eneste verneutstyret vi benyttet under motorsaghogsten var hjelm med visir og hørselsvern. Med gummistøvler og vadmelsbukse var bruk av motor-sag temmelig risikofyllt arbeid.

I 1972 ble han ansatt på Skauskolen som faglærer, deretter som lektor. Ole har alltid vært ivrig hestemann og var en av de første lærerne her i landet som igjen tok i bruk hest i skogbruksutdanningen. Og det er ikke få elever opp gjennom årene som første gang fikk nærkontakt med hest via Oles undervisning.

–Det er store forandringer som skjer med ungdommen fra 16-19 år, sier Ole. –Og det har vært en stor glede å registrere hvordan de gradvis tar til seg mer fagkunnskap, får nye arbeidsrutiner og rett og slett blir voksne. Kona mi gav meg et stempel til presang for en del år siden. Der står det følgende: "To teach is to touch someones life forever". (Å undervise er å berøre noens liv for alltid). Stempleet benyttet jeg av og til på prøver, og dette mottoet har jeg satt mer og mer pris på. Når jeg nå som pensjonist møter tidligere elever, er det alltid hyggelig å bli minnet om episoder fra min lærervirksomhet.

1946. Selv om mye av hogsten i dag skjer med hogstmaskin, er det fremdeles viktig at elevene lærer å bruke motorsag. Ole konstaterer at kappevelser med motorsag fortsatt er en del av undervisningen på Saggrenda.
1952. Det har skjedd temmelig store forandringer i opplæringen på maskinsida siden Ole lærte å kjøre tømmer på Saggrenda med bakhjulsdrift landbrukstraktorer. Lassebæreren på bildet som nå benyttes i undervisningen har i motsetning til de gamle landbrukstraktorene få problemer med fastkjøring.

1956. Ole Østby underviste på Saggrenda i 34 år, og har passert denne hovedinngangen en del ganger.

Per Olav Grøtterud, Kongsberg

– Jeg begynte på Saggrenda fordi jeg trives med å jobbe mye praktisk.

– Jeg har lyst til å begynne å jobbe i skogen.

– Jeg har mange gode minner.

Patrick Milert F. Simonsen, Drammen

– Flere valg. Det ble Saggrenda.

– Gartner eller zoo/dyrebutikk

– Det er vel fiskeopplæringen vi har hatt

Ole Martin Enberget, Kongsberg

– På Saggrenda lærer vi mye nyttig som vi kommer til å bruke videre i livet.

– Jeg har tenkt å bruke utdannelsen til å jobbe innen vilt- og naturforvaltning

– PTF på Krogstad Herregård i Sverige

Nikolay E. Kjosar, Øvre Eiker

– Det utdanningsprogrammet Saggrenda kjører

– Kanskje bli skogbruksleder

– Noen av de beste minnene er Ljusdal og Blefjell, der vi var på jakt.

Marita N. Jørgensen, Øvre Eiker

– Jeg har alltid vært veldig glad i naturen

– Jeg har bestemt meg for å bli anleggsgartner

– Vi har gjort mye forskjellig og nesten alt har vært like gøy.

Lars Martin Gabrielsen, Halden

– Er veldig interessert i skog, natur, maskiner og skogbruk generelt.

– Gå videre til læring og begynne å kjøre skogmaskin så får vi se om jeg utdanner meg noe videre innen skog.

– Utplassering hos bedrift og utveksling til skogbrukskolen i Ljusdal.

Naturbruksutdanning gir god bakgrunn, også for politifolk.

Tekst og foto: Øyvind Stranna Larsen

-De to videregående skoleårene jeg hadde på "Skauskolen i Saggrenda" var de beste skoleårene i hele mitt liv. Det sier politimann Hans Endre Fossan fra Flesberg. Han understreker at "grønn utdanning" er en svært god plattform for mange forskjellige yrker, politiyrket inkludert.

- Jeg hadde planer om å overta en gård da jeg begynte på Saggrenda, sier Hans Endre.

- Politiyrket tenkte jeg faktisk ikke på i det hele tatt. Men det er ingen tvil om at jeg har behov for kunnskapene fra Saggrenda, både i forbindelse med gårdsdriften og i politiyrket.

Det er nok ikke en påfølgende politiutdanning som elever forbinder med dagens naturbruksutdanning. Hans Endre er imidlertid klar på at en slik praktisk/teoretisk utdanning kan være svært nyttig, også for politifolk.

- Under den toårige utdanningen på Saggrenda var det mye praktisk skogsarbeid. I tillegg fikk vi god opplæring i hvordan vi burde trene for å klare de store fysiske påkjenningene i skogen på den tiden med manuell hogst. Dette gjorde at jeg var i god fysisk form etter utdanningen, og jeg hadde ingen problemer med å gå rett ut i praktisk arbeid med manuell hogst av tømmer noen år seinere. Kombinasjonen av årene på Saggrenda og det seinere hogstarbeidet gjorde at jeg var i god form til å klare de fysiske opptakskravene på politiskolen.

Og kunnskapene fra de to årene på Saggrenda bruker han også i politiyrket.

- Det hender vi må etterforske ulykker i landbruket. Da er det svært nyttig å ha både teoretisk og praktisk innsikt i de aktuelle arbeidsoperasjonene som er foretatt. Jeg er også overbevist om at det er langt enklere å kommunisere med folk i slike saker når man sjøl har praktisk innsikt i arbeidsoperasjonene.

Hans Endre har også fått nytte av skaukoleutdanningen sin i forbindelse med ettersøks- og redningsaksjoner.

- Selv om det ikke er så ofte at jeg er ute i marka i forbindelse med slike aksjoner, er grunnleggende kunnskaper om naturforhold og ferdsel i utmark viktig også når man skal lede aksjoner fra et operasjonssenter. Du har langt bedre muligheter for å sette deg inn i både den ettersøkte og redningsmannskapenes situasjon når du sjøl har utdanning basert på praksisøvelser og andre aktiviteter i skog og fjell.

Hans Endre forteller at de i fjor markerte klassens 30 års jubileum. - Vi hadde Ole Østby som klasseforstander, og det var svært hyggelig å treffe både han og de andre klassekameratene.

Under utdanningen bodde vi på internatet på Saggrenda, og dette gjorde at elevene ble svært godt kjent med hverandre. Jubileet 30 år seinere var svært vellykket.

Hans Endre har nå en datter som går på videregående. Og utdanningsvalget hennes var helt klart, hun studerer nå naturbruk på Saggrenda.

Hans Endre Fossan fra Flesberg er politimann med utdanning fra "Skauskolen på Saggrenda".

Det hender at politifolk også må til skogs. Med skaukoleutdanning har Hans Endre svært gode forutsetninger for å mestre politioppgaver tilknyttet utmark og landbruk.

SKOGSELSKAPET BUSKERUD

Skogselskapet er en landsdekkende ideell medlemsorganisasjon som ønsker at alle mennesker skal oppleve skog som en verdifull kilde til livskvalitet.

Organisasjonens mål er å fremme forståelse for skogens mangesidige betydning, som verdiskaper, som avgjørende i klimakampen og som tradisjonsbærere.

I Buskerud er det et stort fokus på å nå barn og ungdom med informasjon om skognaturen. Vi arrangerer en rekke skogdager der elevene lærer om skog og skogbruk gjennom ulike aktiviteter ute i naturen. I 2010 er det skogplanting for mellomtrinnet og trebegeistringsdager for ungdomsskoletrinnet som er Skog-selskaps 2 store prosjekter. I tillegg arrangeres det kurs for lærere, der målet er å vise hvordan uteskolen kan gjøres.

Ønsker dere kontakt med Skogselskapet kan dere ringe Hege Melby, skogskonsulent, på mobil 48156970 eller sende en epost til hme@fmbu.no.

VI HAR DET GØY I 4H!

4H Buskerud har litt over 1000 medlemmer fordelt på 42 klubber i hele fylket. 4Hs formål er å utvikle en aktiv og samfunnsengasjert ungdom med ansvarsfølelse og respekt for natur og mennesker. For å nå dette målet lærer vi ved å gjøre. I 4H er det dessuten medlemmene selv som bestemmer, og det er 4H-erne selv som danner styret i klubben. De voksne er med som rådgivere. I tillegg er det mange aktiviteter som egner seg å gjøre sammen med familien sin, så alle kan ta del i 4H-aktivitetene. Ingen står på sidelinja her!

Hvert år velger 4H-erne et 4H-prosjekt som de jobber med gjennom hele året. Dette kan være alt mulig, alt fra å stelle et dyr til å lage film og ekstremспорт. Dette presenteres for familie og de andre i klubben på klubbens høstfest.

4H arrangerer også mange kurs og leire, både lokalt, regionalt, nasjonalt og også internasjonalt. Hvert år reiser 4H-erne i Buskerud både på fylkesleir, landsleir/nordisk leir, kurs, nattevolleyball og mye mer. 4H har også et utvekslingsprogram hvor du kan utvide horisonten enda mer.

I Numedal er det flere 4H-klubber fra Vittingen 4H i sør til Dagali 4H i nord. Ta en titt på www.4h.no/buskerud for å se hvor din nærmeste klubb er. Der finner du også mer informasjon om 4H og aktivitetene våre. Ta kontakt med din nærmeste klubb dersom du har lyst til å bli med i 4H!

4H-ere fra Buskerud på nordisk leir sommeren 2009.

Drømte om å bli hogstmaskinfører

- Allerede på ungdomsskolen var jeg veldig tydelig på at drømmen min var å bli hogstmaskinfører. Både lærere og andre stusset nok litt på dette, sier Linn-Merete Vatnås Bråten, opprinnelig fra Vatnås. Etter utdanning fra Saggrenda kjører hun i dag John Deere 1070 hogstmaskin i vestfoldskogene.

Tekst: Øyvind Stranna Larsen. Foto: Svein Gudem

- Jeg hadde lærlingtiden min hos Tveitane og Bang. Og etter denne perioden fikk jeg tilbud om fast jobb. Linn-Merete kjørte først lassbærer, deretter var det over på hogstmaskin. - Selv om firmaet ble startet med navnet "Tynningslag" driver vi i dag også med avvirkning av hogstmodne trær, såkalts sluttavvirkning eller foryngelses-hogst. Jeg har kjørt en del i sluttavvirkning, men trives best med tynning. Synes faktisk tynningen er mer faglig utfordrende. Dessuten er det alltid flott å se resultatet etter tynning når de beste trærne er satt igjen for vokse seg fram til hogstmodenetsalder.

Og etter 5 års arbeidserfaring er hun i dag ikke i tvil om at dette yrkesvalget var riktig for henne.

- Jeg trives veldig godt som maskinfører. Arbeidet er variert og selvstendig. Jeg må forholde meg til data-systemene i maskinen og tenke på hvordan arbeidet rent skogfaglig skal utføres slik at skogeieren blir fornøyd. Hogstmaskinen må også vedlikeholdes, og noen ganger må jeg utføre mindre reparasjoner. Dessuten er ingen hogst helt lik, og dette krever både forberedelser og planlegging. Linn-Merete synes også det er en opplevelse å følge med på hvordan naturen etter hvert våkner til liv utover våren. - I løpet av vinteren tar vi matpause i hogstmaskinen, men nå er det deilig å nyte vårsola ute. Dessuten hender det vi har besøk av både rådyr og elg inne på hogstfeltet. De beiter på kvist og skudd av lauvtre-greiner som ligger igjen etter hogsten. Om 3 måneder går hun ut i barselspermisjon. - Jeg gleder meg til å bli mamma, men kommer også til å savne hogstarbeidet. Så det varer nok ikke lenge etter fødselen for jeg tar med meg den nyfødte for å besøke kollegaene ute i skauen.

Linn-Merete Vatnås Bråten jobber nå som hogstmaskinfører etter yrkesutdanning fra Saggrenda.

- Det er jo langt flere menn som jobber med praktisk skogsdrift enn kvinner, men jeg trives svært godt i yrket mitt. Og jeg opplever ingen begrensninger i forhold til at jeg er kvinne. Heller ikke nå som jeg er gravid i 6. måned har dette lagt noen begrensninger på meg når jeg arbeider i hogstmaskinen. Media har den siste tiden fokusert på at sykefraværet blant gravide er høgt i Norge. Og det har vært antydning at terskelen for å bli sykemeldt i en slik situasjon er for låg. Men i hogstmaskinen i vestfoldskogene går arbeidet som vanlig, også når man er gravid. - Men jeg fikk sveiset på et ekstra stigeledd opp til førerhytta da jeg ble gravid. Syntes det da ble litt i meste laget å hoppe ned til bakken fra rundt en meters høyde. Dessuten sørger jeg jo nå for å være ekstra forsiktig når jeg av og til må bevege meg på glatt underlag rundt maskinen i forbindelse med vedlikehold og reparasjoner. Men det var på Saggrenda hun fikk sin yrkesutdanning som ledet fram til maskinførerstillingen hos skogsentreprenørene Tveitane og Bang tynningslag.

- Både min eldre bror og en nabogutt hadde gått på Saggrenda. De skrøt veldig av utdanningen der, og jeg var ikke i tvil om hvor jeg skulle etter ungdomsskolen. For Linn-Merete vokste opp i skogslandskapet inne på Vatnås, og ble veldig knyttet til skogen. - Jeg liker å karakterisere meg som ei "skaujente", så yrkesvalget mitt kom slett ikke tilfeldig. På Saggrenda fikk hun prøve seg på en digital hogst-simulator som første møte med de store maskinene. I tillegg til praksisøvelser med kjøring av lassbærer. Skolen besøkte også skogsentreprenører der de fikk innsikt i hvordan arbeidsdagene er for dagens maskinførere. - Jeg trives veldig godt på Saggrenda, og var spesielt fornøyd med at undervisningen var lagt så tett opp mot den praktiske virkelighet i bransjen. Det gjorde at overgangen til lærling gikk svært greit. For i 2003 var hun ferdig med to års utdanning og gikk så ut i et to-årig lærlingløp.

Her i førerhytta på skogsmaskinen trives jeg svært godt.

Sneføyka står når Linn-Merete legger ned trærne i vestfoldskogene.

Eksotisk midt i "skauen"

Det første som møter deg i resepsjonen på Storaas er en krokodille. Kanskje ikke hva man forventer seg på et kurs, konferanse og opplevelsessted midt ute i "Skauen", men krokodilla har sin historie. Den spiste i sin tid en av hundene til Jarle Storaas sin oldefar i Malaysia. Krokodillen er en av flere overraskende elementer du nå finner i Storaas sine stuer, resepsjon, bar og inngangsparti. Storaas er lokalisert i Jondalen vel 24 km fra Kongsberg sentrum.

EVENTYRLYST

– Både Dea og Jeg stammer fra familier med mye eventyrlyst, forteller Jarle. Dette vil vi dele med våre gjester ved å presentere et nytt og spennende interiør sammen med mange gode historier. Her er egne rom knyttet til forfatteren Victor Hugo og eksotiske desserter fra Karibien. Jarle har aner til Victor Hugo og hans mormor ble født på St Thomas. Dea har hollandsk slekt og her en egen vinstue med en spennende historie fra mannen til Deas mormor som overlevde 1. verdenskrig på grunn av rødvin. Slik kunne vi fortsette med den ene historien etter den andre. Dea Haug Storaas har samlet alle familiehistoriene i en bok som nettopp er utgitt. Den har fått tittelen "Historiene som skapte hotellet"

UTEAKTIVITETER

Familien Storaas Gjestegaard runder 20 år i 2010. I alle disse årene har stedet lagt vekt på å være et utradisjonelt møtested for grupper som ønsker å bli bedre kjent. Teambuilding brukes gjerne som fellesnevner for slike opphold og på Storaas legges det opp til teambuilding både ute og inne. Utendørs er det fort opp en rekke samarbeidsøvelser i skogen. Og i skogen finner man også en egen "Villmarksleir" hvor det serveres røffe lunsjer fra utegrillen. Både grill og Villmarksleir er et samarbeidsprosjekt mellom Storaas og Tinius Videregående skole på Kongsberg

Inndørs er det innredet et mathus hvor gjester kan være med å lage mat sammen med stedets kokker

FUGLEKASSEHOTELL

Nors fuglekassehotell er etablert på Storaas. Dette er et samarbeidsprosjekt mellom Naturskolen på Kongsberg og Storaas. Naturskolen holder fuglekassene vedlike og sørger for stadig nye kasser. I løpet av våren vil man nærme seg rundt 100 fuglekasser. Til gjengjeld bidrar Storaas med økonomisk støtte til drift av skolens busser

FAKTA

OM STORAAS

Etablert: juni 1990
Eiere: Dea Haug og Jarle Storaas
Senger 118
Største seminarrom: maks 175 i kino
Ansatte: ca 16

Fra Skauskolen på Saggrenda, til leder av Samarbeidsrådet for biologisk mangfold-SABIMA.

Tekst og foto: Øyvind Stranna Larsen

–Utdanningen fra Saggrenda styrket min interesse for biologi, og ga mye praktisk kunnskap om skogbruk. Dette har jeg hatt god bruk for både i tidligere yrker og i min nåværende stilling som leder av SABIMA. Det sier Rune Anderaa som tok utdanningen på Skauskolen i 1975-1977.

Rune Anderaa startet sin fagutdanning på Skauskolen i Saggrenda og er nå leder av Samarbeidsrådet for biologisk mangfold-Sabima.

SABIMA er en paraplyorganisasjon for biologiske foreninger i Norge. SABIMA har ti medlemsforeninger med over 18500 medlemmer til sammen. Formålet er å bidra til bevaring av truede plante- og dyrearter og naturtyper i Norge.

– Vi koordinerer kartlegginger av biologisk mangfold som medlemsforeningene utfører, sier Rune. – Og vi sørger også for å plukke ut funn og oppdagelser som er svært viktige i nasjonal sammenheng. Ett eksempel på dette er funnet av en av de mest sjeldne dagsommerfuglartene i Norge, klippeblåvinge, som ble funnet i Halden. Denne oppdagelsen medførte at miljøvernmyndighetene valgte å stoppe en planlagt utbygging for å ta vare på det unike levestedet for arten. Men det var i Saggrenda Rune startet sin fagutdanning som ledet fram til dagens viktige lederstilling. Og han understreker at utdanningsårene fram

til Saggrenda ikke var helt enkle. – Jeg var nemlig ordblind, og hadde store problemer med å få med meg teoretisk kunnskap. Både på barneskolen og ungdomsskolen var det jo stort sett teoretisk undervisning. Men på Saggrenda fikk vi også mye praksisundervisning ved en rekke forskjellige øvelser og aktiviteter ute i skogen. Det var til stor hjelp for meg. Norsk læreren vår, Bjørn Kvarme, bidro også svært positivt i løpet av de to skoleårene på Saggrenda.

Etter utdanningen på Skauskolen arbeidet Rune noen år som skogsarbeider før han tok videregående utdanning og så hovedfag i biologi. – Jeg var nok fortsatt noe preget av ordblindhet, men fikk etter hvert økende interesse for skolefagene. Og, jeg har alltid vært nøye med å følge med når læreren underviser. Det har også hjulpet meg mye.

Etter å ha arbeidet i Skogeierforbundet noen år, ble han i 1999 ansatt som leder i SABIMA, en jobb han trives svært godt i. –I tillegg til hovedfag i biologi ved Universitetet i Oslo har jeg altså skogbruksutdanningen fra Saggrenda og til sammen 7 års arbeidspraksis som skogsarbeider. Denne kombinasjonen av praktisk og teoretisk kompetanse synes jeg er veldig nyttig i min nåværende jobb.

VELG SKOG

Rekruttering til skogbruket

Fylkesmannen i Hedmark og Buskerud, Skoglauget, Skogbrukets Kursinstitutt og prosjekt VELG SKOG tar et tak for en sterkere rekruttering til det profesjonelle skogbruket.

BAKGRUNN

Skogutdanningene har de senere årene hatt problemer med å skaffe nok studenter. Utdanningssteder har blitt truet av nedleggelse og næringsretter er i ferd med å gå inn i et generasjonsskifte. Rekruttering er et viktig tema som det snakkes mye om, men hva kan du som aktør praktisk bidra med for å skape rekruttering?

Det profesjonelle skogbruket er i stadig utvikling og både næringsretter, utdanningssteder og ikke minst studenten er tjent med at skogstudiets innhold er mest mulig relevant og næringsretta. Når den nyutdanna studenten går ut i jobb er det viktig at det er mest mulig anvendbar kunnskap skogstudenten har med seg i "neverkonten" sin. Hvordan kan vi påvirke kompetansemål og gjøre undervisningen mer næringsretta?

Skogutdanningen ved KOVS, Saggrenda er en av skolene som er med i VELG SKOG prosjektet. Ta kontakt med skolen for å høre mer om mulighetene en utdanning innen skogbruk vil kunne gi deg.

Se prosjektets hjemmesider www.velgskog.no Eller ta kontakt med skolens rådgivere/lærere. Telefon 32 86 51 00.

Helt ny og allerede
i en klasse for seg

931 – Gjør de tyngste jobbene til de letteste

Endelig! Så sammenfattes de aller beste fordelene som rommes i vår nye, store men enda forbløffende smidige hogstmaskin Valmet 931. Ta bare den nye sterke kranen som gjør 931:en unik produktiv også på lang rekkevidde. Bra ikke minst ved grot-tilpassede avvirkninger. Eller den direktdrevende svingtransmisjonen som gir eksepsjonell stille hyttmiljø. Eller den suverene fremkommeligheten og manøvreringsevnen takket være Valmet Comfort boggi. Bare for å nevne noen eksempler. Vil du ha hogstmaskin i særklasse, velg Valmet 931.

Quality Comes In Red.

Komatsu Forest AS
Hansrudveien 6
2335 Stange
Mobil: 901 78 800
Faks: 62 57 29 54

Festmat av bær, sopp og planter

MAGNUS SJØBERG & BAARD NÆSS (FOTO)

Mat fra skogen

Boka for deg som har lyst til å overraske venner og kjente med god mat basert på snadder fra skog og mark! Finalist i konkurransen "Beste norske kokebok 2009". Kåret til norsk vinner i kategorien "Best Single Subject Food Book" i den prestisjetunge konkurransen Gourmand World Cookbook Award 2009.

ISBN 978-82-529-3261-4 kr 399,-

Tun Forlag

bestilling@tunforlag.no
Ordrekontor: 21 31 44 33/00
www.boktunet.no

PRODUKTIVITET | UTNYTTELSESGRAD | LAVE DRIFTKOSTNADER

John Deere
din fremtid i skogen

Jobber du riktig? TrioBrake™ gir beskjed omgående.

TrioBrake™ er en unik kjedebremsefunksjon som aktiveres når hånden kommer i kontakt med en sperre over det bakre håndtaket. Dette hjelper deg å arbeide ergonomisk riktig og dermed sikrere, enklere og mer effektivt. TrioBrake™ aktiveres når du arbeider ergonomisk feil. Dermed hjelper den deg å unngå farlige situasjoner som kan oppstå hvis du holder sagen feil – enten for høyt når du kvister et stående tre, eller bak kroppen når du arbeider med et liggende tre. Fordi du enkelt kan stoppe kjedet når som helst, arbeider du effektivt og skaper et tryggere arbeidsmiljø. Gå inn på vårt nettsted eller ta en tur innom nærmeste forhandler for mer informasjon om TrioBrake™.

www.husqvarna.no

Copyright © 2010 Husqvarna AB (publ). All rights reserved. Husqvarna and other product and feature marks are trademarks of Husqvarna AB (publ).

TrioBrake™-sperren hjelper deg å utføre arbeidet mer effektivt, uten å forstyrre dine normale håndbevegelser når du arbeider ergonomisk riktig.

#Lars Endrestøl
skigard & hyttetun

Lykkjavegen 11
3580 GEILO
Tlf: 971 46 304
larsend@online.no
www.lars-endrestoel.no

- Skigard og andre typer gjerder
- Reparasjon av gjerder/skigarder
 - Portstolper og grunder
 - Vaktmester-tjenester
- Stell av torvtak og grøntareal
- Rydding av skogtomter
- Fjerning av problemtrær
 - Salg av ved

senter for **opplæring** i anleggsgartnerfaget

Det er mange grunner til å bli anleggsgartner eller driftsoperatør i idrettsanleggsgartnerfaget!

Ønsker du å vite hvilke?
Ta kontakt med SOA, tlf. 32 83 10 10 eller
se www.soasenter.no

THE HARDER
THE BETTER

PONSSE ERGO 8W

Med kraften av åtte hjul er nye **PONSSE Ergo 8w** en effektiv hogstmaskin. Den ergonomiske og stabile PONSSE Ergo 8w er stabil på alle typer terreng, enten det er bratte skrånninger, dyp snø eller myk jord.

Hogstmaskinen PONSSE Ergo 8w er den sterkeste i sin klasse. Lavt drivstofforbruk og lavt marktrykk gjør Ergo 8w til en miljøvennlig hogstmaskin. God komfort og smidighet er resultatet av våre kundeorienterte utviklingsprogrammer: med en trekraft på 180 kN, dobbel hydraulikk, det mest komfortable førerhuset på markedet, samt balanserte bogger som ekstrautstyr, PONSSE Ergo 8w kan ta på seg de tøffeste utfordringene – og vinne.

Skogsentreprenørens beste venn
www.ponsse.com

Ponsse AS | 2211 Kongvinger, Klettavegen 7 | Tel: +62 88 88 70 | Fax: +62 88 88 78

STORSELGEREN!

TESTVINNER!*

JONSERED CS 2245 S

Det er ingen tilfeldighet at nettopp CS 2245 S har blitt Jonsereds storselger. Det er en letthåndterlig allroundsag med proffegenskaper. Funksjoner som Spin Start™, bensinpumpe og en kombinert choke/stopp-hendel gjør sagen meget lettstartet. Den er også utstyrt med verktøyløs kjedestramming for rask og enkel stramming og montering av sverd og kjede. Den nye motorteknologien Clean Power™ gir renere avgasser og lavere bensinforbruk.

Kort sagt, den har alt en motorsag skal ha. Derfor bør du velge en Jonsered CS 2245 S, du også.

45,7 cc – 2,1 kW – 5,1 kg.

NÅ **3.990,-**

Veil. pris inkl. mva. 5.125,-

Les mer om Jonsered CS 2245 S på www.jonsered.no

*Testvinner i svenske, Norra Skogsmagasinet motorsagstest! (nr. 2, 2009)

Jonsered
WHY STAY ORDINARY™

© 2010 Jonsered. All rights reserved. Jonsered and other product and feature marks are trademarks of the Jonsered Division.

Er din skog forsikret?

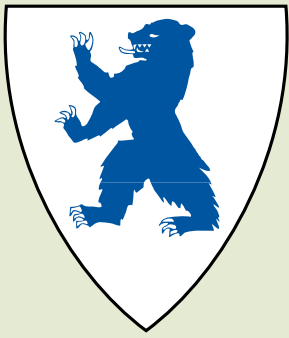
Premien er satt ned med 20%. Bruk av Skogfond gir 85% skattefordel.

Skogbrand

Skogbrand Forsikringsselskap Gjensidig

Tlf. 23 35 65 00 post@skogbrand.no www.skogbrand.no

Buskerud fylkeskommune

Kongsberg vgs. består etter sammenslåing i 2007 av de 3 tidligere videregående skolene i Kongsberg. Skolen har 1300 elevplasser og 280 ansatte og er lokalisert på 6 steder – skolestedene Tinius Olsen, Flåtalokka, Maurits Hansen, Maren Handler, Kongsgårdmoen og Saggrenda. Skolen tilbyr alle fagprogrammer i vgs. med unntak av Media og kommunikasjon og har i tillegg linjer for urmakerfag og for glassfag, internasjonal linje (IB), voksenopplæring/ karriereveiledersenter (OPUS Kongsberg) og avdeling for Alternativ opplæring. Les mer om oss på www.kongsberg.vgs.no
Kongsberg vgs. lokaliserer også Fagskolen Tinius Olsen – www.tinius.no

Nærmere om tilbudene:

STUDIESPESIALISERENDE PROGRAMMER:

- Fordypning i realfag, språk eller samfunnsfag og økonomi
- Idrettsfag
- Kombinert med formgivning
- Med fokus på internasjonalisering
- Musikk, dans og drama (med musikk)
- IB-linje – International Baccalaureate – Vg 2 og Vg 3
- Vg 3 Påbygging (tilbud til elever fra Vg 2 yrkesfaglige programmer)

YRKESFAGLIGE PROGRAMMER:

- Bygg- og anleggsteknikk: Vg 1, Vg 2 Byggteknikk, Vg2 Anleggsteknikk
Vg 2 Glassfag (særløpsfag)
- Design og håndverk: Vg 1, Vg 2 Design og teknikk
- Elektrofag: Vg 1, Vg 2 Elenergi, Vg 2 Data og elektronikk,
Vg 2 Automasjon, Vg 3 Automasjon, Vg 3 Dataelektroniker
- Helse- og sosialfag: Vg 1, Vg 2 Helsearbeiderfag, Vg 2 Barne- og ungdomsarbeider
- Naturbruk: Vg 1, Vg 2 Skogbruk, Vg 2 Anleggsgartner og idrettsoperatør
- Restaurant- og matfag: Vg 1, Vg 2 Matfag
- Service og samferdsel: Vg 1, Vg 2 Salg, service og sikkerhet, Vg 2 IKT- servicefag
- Teknikk og industriell produksjon: Vg 1, Vg 2 Produksjon- og industrideknikk, Vg 2 Kjøretøy,
Vg 2 Ur- og instrumentmaker (landslinje)

ANDRE PROGRAMTILBUD:

VOKSENOPPLÆRING

(OPUS Kongsberg)

For tiden går skoletilbud på Vg1/Vg 2 Helsefagarbeider, Helsefagarbeider for minoritetsspråklige, studieforberedende fag, fellesfag på yrkesfag samt aktuelle nettstudier. I tillegg karriereveiledning for voksne, inkl. realkompetansevurdering av tidligere utdanning og praksis

Alternativ opplæring:

For tiden 3 klasser med ulik grad av tilrettelagte tilbud, inkl. praksisutplassering

Et godt botilbud på internat i Saggrenda!

Helt siden 1965 har Saggrenda hatt et flott botilbud for langveisfarende elever – den gang Saggrenda var en statlig skogskole, med inntak av elever fra hele Norge. I dag er Saggrenda Naturbruk en del av Kongsberg videregående skole. Men internatet består fortsatt og kan brukes av alle elever ved "storskolen" – også studentene på Fagskolen.

Botilbudet innebærer full kost og losji. Kjøkkenet på Saggrenda er "viden kjent" for sin gode mat – og hvor det i "pakkeprisen" er frokost, niste-lunsj, middag og et enkelt kveldsmåltid. I tillegg er det kantine med et rikholdig utvalg av mat og drikke for de som ikke bor på internatet. Veien til Kongsberg er kort (8km), med alle de aktivitetstilbudene som finnes der, inkl. ulike foreningsaktiviteter, Vinterstid settes det opp minibuss inn til Kongsberg Skisenter. Elevene på Glassfag er blant de elevene som har en stor fordel av å ha et internattilbud. De kommer fra hele landet og har et undervisningsopplegg hvor de periodevis "pendler" mellom skole og læringbedrift.

For mer informasjon, ta kontakt med
internatleder Frøydis Almeli
Tlf. 32 86 51 31 / 32 86 51 06
Mail: froydis.lia@skole.bfk.no